སློབ་རིམ་༡༢ པའི་སློབ་ཕྲུག་གིས་རྫོང་ཁའི་རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འབྲི་ཐངས་ལུ་དཔྱད་པ།

ཀུན་ལེགས་དབང་ཕྱུག། སློབ་དཔོན།
འབྲུག་རྒྱལ་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་གོང་མ། སྤ་རོ།
འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ། ལེགས་སྦྱར་བ།
སྤ་རོ་ཤེས་རིག་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ། སྤ་རོ།

DOI: https://doi.org/10.17102/rigzoedjournal.clcs.rub.4.001

བཅུད་དོན།

ད་ལྟོ་ཚུན་ རྫོང་ཁའི་ཐོག་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་སྐོར་ལས་ ཡིག་ཐོག་ལུ་ཞིབ་འཚོལ་འབད་དེ་ བྲིས་བྲིསཔ་མེད་པའི་ཁར་ ལྷག་པར་ སློབ་རིམ་༡༢ པའི་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ནིའི་ནང་དཀའ་ངལ་ཡོད་མི་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་དེ་ཡོད། ཞིབ་འཚོལ་ནང་ སློབ་གྲྭ་ཁག་གསུམ་ལས་ སློབ་ཕྲུག་༩༥ གིས་བྲིས་ཡོད་པའི་ འབྲི་རྩོམ་ཚུ་ ཊོལ་མིན་གྱི་དཔེ་རིས་ (Toulmin Model) དང་ ཨེ་རིསི་ཊོ་ཊལ་གྱི་ཚིག་དོན་བཤད་ཐངས་ (Aristotle's Rhetorical Triangle) དེ་ལས་ཚིག་སྦྱོར་འབྲེལ་ཚིག་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ཐབས་ལམ་སྤྱིལ་མའི་ཐོག་ལས་ བསྡུ་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་ཡང་ སློབ་དཔོན་དང་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ འབྲི་རྩོམ་སྤྱིར་བཏང་གི་ ཁྱད་རྣམ་ཚུ་ཤེས་རུང་གཞན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ལུ་ དགག་པ་རྒྱབ་ནི་དང་ གནས་སྣུད་བཀོད་ནི་ཚུ་ ལཱ་ཁག་ཡོདཔ་སྦེ་ཐོན་ཡི། དེའི་ཁར་ ཊོལ་མིན་གྱི་ཆ་ཤས་དྲུག་ལས་ བདེན་བཤད་གཅིག་མ་གཏོགས་ གཞན་ཚུ་བཀོད་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་དང་ ཨེ་རིསི་ཊོ་ཊལ་གྱི་ ཚིག་དོན་བཤད་ཐངས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚུགས་པའི་ གནད་དོན་ཚུ་ཐོན་ཡི། ཨིན་རུང་ སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཆ་ལས་༢༠ ལྷག་ཙམ་གྱིས་ ཚིག་སྦྱོར་འབྲེལ་ཚིག་ཚུ་ ལེགས་

ཤོམ་སྒྲེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པའི་མངོན་གསལ་བྱུང་ཡི། རྩ་གཞུང་ནང་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་ལམ་སྟོན་དང་ སྒྲིག་བཀོད་གསལ་ཏོག་ཏོ་མེདཔ་ལས་བརྟེན་ སློབ་སྟོན་ན་གདོང་ལེན་ཡོདཔ་ལས་ མ་འོངས་པ་ལུ་ སློབ་སྟོན་དང་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་བྱུས་ཚུ་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་དགོ་པའི་ གྲོས་འཆར་དང་ མ་འོངས་ཞིབ་འཚོལ་པའི་ ལམ་སྟོན་ཚུ་ཡང་བཀོད་དེ་ཡོད།

གཙོ་ཚིག། རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ། ནོལ་མིན་གྱི་དཔེ་རིས། ཚིག་དོན་བཤད་ཐངས། ཚིག་སྦྱོར་འབྲེལ་ཚིག། དགག་པ།

ངོ་སྤྲོད།

ཕྱི་སྒྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཆགས་ཏེ་ རིམ་པ་བཞིན་དུ་ མིའི་འགྲོ་བ་ཆགས་པའི་སྐབས་ལས་ར་ ཛོང་ཁའི་ཁ་སྐད་འདི་ཡོདཔ་ཨིན་པས། ཛོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་ (༢༠༡༣) ཀྱིས། ཛོང་ཁ་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ མི་རིགས་ཆགས་པའི་དུས་ལས་ར་བྱུང་མི་ ཞེས་བརྗོད་འདུག་པའི་སྐད་རིགས་ཅིག་ཨིན། དེ་ཡང་ དུས་རབས་༩ པ་དང་༥ པའི་ནང་ལས་ར་ དར་ཁྱབ་སོང་ཡོད་པའི་ཁར་ སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ ཞལ་བཞུགས་པའི་བསྟང་གི་ བྲ་ཀྲི་ཏི་རང་བཞིན་ཕལ་པའི་ སྐད་ཀྱི་གྲངས་སུ་ཚུདཔ་ཨིན་པས་ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག (ཤོག་གྲངས་༡༣)།

ཛོང་ཁ་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དུས་རབས་༡༧ པའི་ནང་ལུ་ ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ འགོ་བཙུགས་གནང་བའི་སྐབས་ལས་ར་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐད་ཡིག་ཅིག་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ ཛོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་ (༢༠༢༣) ཀྱིས། ཛོང་ཁ་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་༣ པ་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་སྐད་རིགས་ ག་ར་གི་གཙོ་བོ་དང་ མི་སེར་ཡོངས་ལུ་ གོ་བརྡ་སྤྲོད་ཚུགས་པའི་ ཁ་སྐད་སྤྲི་བཞག་ནིའི་ དགོངས་བཞེད་གནང་ཡོདཔ་ད། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༡ ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་

འདི་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ འཕྲུལ་མི་སྤྲེ་འཛུལ་བའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་སྤྲེ་ ཁྱབ་བསྒྲགས་གནང་ནུག་ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག (ཤོག་གྲངས་༤)།

དེ་ལས་ སློབ་རིམ་བཅུ་པའི་སློབ་དེབ་ སྐད་ཡིག་དང་ ཡི་གུའི་སྦྱོར་བ་ (༢༠༢༡) ནང་ལས་ རྒྱལ་རབས་བཞི་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་འཇིགས་མེད་སེངྒེ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་རྫོང་ཁ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོ་རྟགས་ཚུ་གི་སླ་ལས་ གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ལུ་ ཆ་བཞག་སྟེ་གོང་འཕེལ་དང་ དར་ཁྱབ་གཏང་དགོས་པའི་ དམིགས་བསལ་བཀའ་རྒྱ་དང་ སྲིད་བྱུས་ཚུ་བརྩམས་གནང་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས (ཤོག་གྲངས་༡༡)། དེ་ལས་ འབྲུག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་༢༠༠༨ རྩ་ཚན་༡ པའི་ དོན་ཚན་༢ པ་ནང་ལུ་ཡང་ རྫོང་ཁ་འདི་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་ཨིན་ཟེར་འཁོད་ནུག (ཤོག་གྲངས་༡)། དེ་འབདཔ་ལས་ སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་དང་ བདག་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ འབྲུག་གི་སློབ་གྲྭའི་ཤེས་རིག་གི་ རྩ་གཞུང་ནང་ལུ་ཡང་ རྫོང་ཁ་འདི་ རྩ་བའི་ཚོས་ཚན་ཅིག་སྦྲེ་བཙུགས་ཏེ་འདུག།

སྐད་ཡིག་གི་རིག་རྩལ་ཚུ་ལས་ འབྲི་ལྷག་གི་རིག་རྩལ་གཉིསཔོ་འདི་ མེད་ཐབས་མེདཔ་ཅིག་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ རྗེ་དཔལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ (སྐད་ཡིག་དང་ཡི་གུའི་སྦྱོར་བ་༢༠༢༢, ཤོག་གྲངས་ ༡) "འབྲི་ཀློག་སྒྲ་དང་རིག་པའི་གཞི་བཟུང་ནས། །" ཟེར་ གསུངས་མི་དེ་ཡང་ བྲི་ནི་དང་ལྷག་ནིའི་ རིག་རྩལ་ཅིག་ལས་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ རིམ་པ་བཞིན་དུ་ མཁས་པ་འཕྲོད་དགོ་པའི་ཁུངས་བཤདཔ་ཨིན་པས། དེ་མ་ཚད་ སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིའི་ལུང་ (ངག་དབང་ཕྱུག་རྡོར། ༢༠༠༨ ཤོག་གྲངས་༤) "གང་ཕྱིར་མཁས་པའི་ལས་གསུམ་ལས། །རྩོད་འཆད་ངག་ལ་མ་ངེས་པ། །སྲིད་ཕྱིར་མི་འགྱུར་རྩོམ་པ་སྟེ། །" ཟེར་ མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་ལས་ གཙོ་བོ་ རྩོམ་གྱི་རིག་རྩལ་ གལ་ཆེཤ་ཨིནམ་ལས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ནི་དེ་ཡང་ རྩོམ་གྱི་གྲངས་སུ་ཚུདཔ་ཨིན།

རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འདི་ ཞལ་ཊོན་དང་གོར་ཊོན་ (Walton & Gordon) གཉིས་ཀྱིས་འབད་བ་ཅིན་ འཛམ་གླིང་ནང་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ནིའི་ཐབས་ལམ་འདི་ ཧེ་མ་ ཀླི་རིསི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་འགོ་བཙུགས་ནུག་ཟེར་བཀོད་ནུག། དེ་ཡང་ ཀླི་རིསི་གི་མཁས་པ་ ཨེ་རིས་ཊོ་ཊལ་གྱིས་ འབྲི་རྩོམ་བྲི་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་སྟོན་ཏེ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ནིའི་ སྲོལ་འགོ་བཙུགས་ནུག (༢༠༡༧, ཤོག་གྲངས་༡༧༡)།

དེ་བཟུམ་སྦེ་ འབྲུག་ལུ་ཡང་ ཤེས་རིག་གི་རྫོང་ཁའི་ཅ་གཞུང་ནང་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ལྷབ་སྦྱོང་འབད་དགོཔ་སྦེ་ བཙུགས་ཏེ་ཡོད། ཨིན་རུང་ ད་ལྟོའི་གནས་སྟངས་ནང་ལུ་ རྫོང་ཁའི་རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་གནས་ཚད་ ཡར་དྲག་གཏང་དགོ་པའི་ དགོས་མཁོ་སྦོམ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ཡང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ བྲི་ནི་ལུ་དཀའ་ངལ་འདུག། དཔེར་ན་ རང་གི་བསམ་འཆར་ རྒྱུ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ལས་བཀོད་ནི་དང་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་སྒྲིག་བཀོད། དེ་ལས་ ཚིག་སྦྱོར་ལག་ལེན་ཚུ་གི་ཐད་ལུ་ དཀའ་ངལ་ཡོདཔ་ཨིན། དཀའ་ངལ་དེ་ཚུ་ སེལ་ཐབས་འབད་བ་ཅིན་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་དཔྱད་ཞིབ་དང་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་རིག་རྩལ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལུ་ ཕན་ཐོགས་སྦོམ་འབྱུང་ནི་ཨིན།

སློབ་རིམ་༡༢ པའི་སློབ་ཕྲུག་གིས་ རྫོང་ཁའི་རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ འབྲི་ཐངས་ལུ་དཔྱད་པ་ཟེར་བའི་ དོན་ཚན་གུར་ ཞིབ་འཚོལ་གྱི་དམིགས་དོན་ གཙོ་བོ་འདི་ སློབ་རིམ་༡༢ པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ རྫོང་ཁའི་ཐོག་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ འབྲི་ཐངས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ཤེས་ཚུགས་ནི་དང་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་སྐོར་ལས་ ཧེ་མ་ལས་ཡོད་པའི་ འབྲི་ལུགས་དང་ མ་འོངས་པ་ལུ་ ཡར་རྒྱས་གཏང་དགོ་པའི་ གནད་དོན་ཚུ་ ངོས་འཛིན་འབད་ནི་འདི་ཨིན། དེའི་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་ གྲུབ་འབྲས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྫོང་ཁའི་རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་སྤུས་ཚད་ ཡར་དྲག་གཏང་ཚུགས་ནི་དང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་རྒྱུད་ལུ་ བྲི་ནིའི་རིག་རྩལ་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ཚུགས་པའི་ ཁེ་ཕན་ཚུ་ཡོད། དེ་མ་ཚད་ རྫོང་ཁའི་སྐད་ཡིག་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ལུ་ཡང་ ཕན་ཐོགས་སྦོམ་འབྱུང་ཚུགས་པའི་ དམིགས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཡོད།

རྩོམ་རིག་བསྐྱར་ཞིབ།

འབྲི་རྩོམ་སྤྱིར་བཏང་གི་ངོ་སྤྲོད།

སྤྱིར་བཏང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་གོ་དོན་ཚུ་ རྩོམ་སྒྲིག་པ་དང་ ཞིབ་འཚོལ་པ་ཚུ་གིས་ མ་འདྲཔ་ལེ་ཤ་ར་ བཤད་སྲོལ་ཡོད་རུང་ ཀརྨ་རྡོ་རྗེ་(༢༠༢༢) གིས་

> "་་་་དོན་ཚན་གཅིག་གུར་གཞི་བཞག་སྟེ་ རང་གི་སེམས་ཁར་མནོ་བའི་ བརྗོད་དོན་དང་ དགོས་ཁུངས་ཚུ་ དོན་མཚམས་སོ་སོར་བཅད་དེ་ འགྲེལ་བཤད་དང་ རྒྱས་བཤད་རྐྱབ་སྟེ་ ངོ་སྤྲོད། གཞུང་དོན་ ཡང་ན་ བར་གྱི་གནད་དོན། མཇུག་བསྡུ། ཟེར་ འབྲི་རྩོམ་གྱི་ནང་དོན་ ཁྱད་ནོམ་ལྷམ་པ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལས་ གོ་དོན་འཇམ་པའི་ཁར་ ཕལ་ཚིག་ཚུ་བཙུགས་ཏེ་ ཚིག་ལྷུག་པ་དང་ སྤྱིལ་མའི་ཐོག་ལས་བརྗོད་དོན་ གསལ་སྟོན་འབད་དེ་ འབྲི་མི་ལུ་སླབ་ཨིན (ཤོག་གྲངས་ ༡)།

དེ་ལས་ རྫོང་ཁའི་ཤེས་རིག་རྩ་གཞུང་ནང་ལུ་ འབྲི་རྩོམ་འདི་ སློབ་རིམ་༩ པ་ལས་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ སློབ་རིམ་༡༢ ཚུན་ སློབ་སྟོན་འབད་དགོཔ་སྦེ་ཡོད། དེའི་ནང་ལས་ འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ རྫོང་ཁའི་རྩ་གཞུང་ནང་ལུ་ སྤྱིར་བཏང་ འབྲི་རྩོམ་གྱི་དབྱེ་བ་ ག་ཅི་ར་བྲི་རུང་ ཁྱད་ནོམ་གཙོ་བོ་གསུམ་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་བྲི་དགོཔ་ཨིན། སྤྱིར་བཏང་གི་ ཁྱད་ནོམ་གསུམ་ཡང་ ངོ་སྤྲོད། བར་གྱི་གནད་དོན། དེ་ལས་ མཇུག་བསྡུ་ཚུ་འབྲི་བའི་སྐབས་ལུ་ ངོ་སྤྲོད་ནང་ལུ་ སྤྱིར་བཏང་དོན་ཚན་གྱི་ངོ་སྤྲོད། དེ་ལས་ དོན་ཚན་གྱི་རྒྱབ་ཁུངས་བཤད་པ་དང་ ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་དོན་མཚམས་མཇུག་ལུ་ རྩོམ་ལུས་ནང་དོན་གྱི་བརྗོད་པ་ཚུ་ ཚངམ་སྦེ་ཚུད་དགོཔ་ཨིནམ་ལས། དེ་བཟུམ་སྦེ་ བར་གྱི་གནད་དོན་ནང་ལུ་ རྩ་བའི་བརྗོད་པ་དང་འཁྲིལ་བའི་ ཡན་ལག་གི་བརྗོད་པ། རྒྱབ་ཁུངས་དང་ལྡན་པའི་བཤད་པ་ ཁ་གསལ་བཀོད་དགོ་པའི་ཁར་ དོན་མཚམས་ཀྱི་བཅུད་དོན་བཅས་ ཚང་དགོཔ་ཨིནམ་ད། མཇུག་ར་ བར་གྱི་གནད་དོན་ནང་བཀོད་ཡོད་པའི་ དོན་

མཚམས་ཀྱི་བཅུད་དོན་ཚུ་བཏོན་ཏེ་ མཇུག་ བསྡུ་དགོཔ་སྦེ་ཨིན་པས (སློབ་གྲྭའི་རྩ་གཞུང་རྩོམ་སྒྲིག་ལྟེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣-༡༢༩)།

འབྲི་རྩོམ་ལུ་ཡང་ སྤྱིར་བཏང་གི་དབྱེ་བ་ དངོས་འབྱུང་འབྲི་རྩོམ་དང་ འཆར་སྣང་འབྲི་རྩོམ་ཟེར་གཉིས་ཡོད། ཨིན་རུང་ ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་ཅིན་ དངོས་འབྱུང་འབྲི་རྩོམ། འཆར་སྣང་འབྲི་རྩོམ། རྒྱུད་བསྐུལ་འབྲི་རྩོམ། ལོ་རྒྱུས་འབྲི་རྩོམ། རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ཟེར་ རྩོམ་སྒྲིག་པ་སོ་སོའི་ རིག་པའི་ཕྱོགས་གྲུབ་དང་བསྟུན་ དབྱེ་བ་མ་འདྲཝ་ ལེ་ཤ་བཤད་སྲོལ་འདུག (ཀརྨ་རྡོ་རྗེ། ཤོག་གྲངས་༧)།

རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་གོ་དོན།

རྫོང་ཁའི་ཚིག་མཛོད་ནང་ རྩོད་གླེང་ལུ་ སླབ་གཞི་རྒྱབ་ནི། རྩོད་པ་རྒྱབ་ནི། བགྲོ་གླེང་འབད་ནི། མཚན་ཉིད་རྒྱབ་ནི་ཟེར་ དོན་དག་གཅིག་རུང་ སླབ་སྲོལ་མ་འདྲཝ་སྦེ་འདུག། ཨིན་རུང་ དམིགས་བསལ་ ལྷག་རིག་དང་ རྩོམ་རིག་ནང་གི་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ཟེར་མི་འདི་ ཝའིཊ་དང་ བིལ་ལིང་(White & Billings, 2008) གིས་འབད་བ་ཅིན་ རྩོམ་སྒྲིག་པ་ ཡང་ན་ གསལ་བཤད་པ་གིས་ རྒྱུ་མཚན་བཀོད་ ནིའི་གནད་དོན་གཅིག་གུར་ ཁ་གསལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ དགག་པ་རྒྱབ་སྟེ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་མི་ལུ་ རྩོད་གླེང་ཟེར་ བཤདཔ་ཨིན་པས” (ཤོག་གྲངས་༩)། དེ་བཟུམ་སྦེ་ ཨོག་ཏ་ཝི་ཡ་2011 (Oktavia) གིས་ འབད་བ་ཅིན་ “རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ བསམ་འཆར་དེ་ཚུ་ དགག་པ་རྒྱབ་ཚུགས་པའི་ ཕྱོགས་གྲུབ་དང་ ལྷག་མི་ཚུ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ཚུགས་པའི་ རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལངམ་སྦེ་ བཀོད་དགོཔ་ཨིན་པས” (ཤོག་གྲངས་༩༥) ཟེར་བཀོད་ནུག། དེ་མ་ཚད་ ཨ་ནན་ཊ་དང་ ཆ་རོགས་ཚུ་ (Ananda, Mardiah, དང་ Fajaryani) དང་འཁྲིལ་བ་ཅིན་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འདི་ རྩོམ་པ་པོ་ཚུ་གིས་ གནད་དོན་གཅིག་ལུ་ ངོས་ལེན་དང་ ངོས་ལེན་མེད་པའི་ ཁུངས་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུ་ བཤད་དགོཔ་ཨིན། དེ་གི་ཤུལ་ལས་ ཁོང་གིས་ ཁོང་རའི་བསམ་འཆར་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱུ་མཚན་ཚུ་ལག་

ལེན་འཐབ་སྟེ་མཇུག་ལུ་ ངེས་བདེན་གྱི་མཐའ་དཔྱད་ཁར་ ལྷོད་ཚུགས་དགོ་ཟེར་བཤདཔ་ཨིན་པས། རྩ་གཞུང་དང་ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ (༢༠༢༢) གྱིས། ཁུངས་ལྡན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་གང་རུང་ཐོག་ལས་ གཞན་ཚུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་ལུ་ བཀོད་ཚུགས་པའི་ ལུང་རིགས་ཚུ་བཙུགས་ཏེ་ ཕན་གནོད་དང་ འོས་འབབ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ ར་ཁུངས་དང་ བདེན་ཁུངས་གཟང་སྟེ་ བཀོད་པའི་འབྲི་རྩོམ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་བཀོད་ནུག (ཤོག་གྲངས་༡༥)།

དེ་ཚུ་ལུ་དཔྱད་པ་ཅིན་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ཟེར་མི་འདི་ རིག་པའི་གཞི་མ་ཅིག་དང་ རང་གི་བསམ་འཆར་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཁུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ དགག་པ་ཚུ་བཀོད་དེ་ གཞན་ཚུ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ཚུགསཔ་སྦེ་ བྲི་དགོ་པའི་ འབྲི་རྩོམ་ཅིག་ཨིན་པས།

རྩོད་གླེང་གི་གྲུབ་མཐའ།

རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འདི་ སློབ་རིམ་༡༢ པའི་སློབ་དེབ་ ལྷག་རིག་དང་རྩོམ་རིག་ནང་ལས་ "རྩོད་བསྡུར་འབད་བཏུབ་པའི་དོན་ཚན་གཅིག་གུར་ ཁུངས་ལྡན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་གང་རུང་ཐོག་ལས་ གཞན་ཚུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་ལུ་ བཀོད་ཚུགས་པའི་ ལུང་རིགས་ཚུ་བཙུགས་ཏེ་ བྲི་དགོ་ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག་ (༢༠༢༡ ཤོག་གྲངས་༡༨)། དེ་བཟུམ་སྦེ་ ཟླ་བ་ (༢༠༡༧ ཤོག་གྲངས་༥༠) གིས་ཡང་ "རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འདི་ གནད་དོན་གཅིག་ལུ་ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་དཔེ་དང་ ལུང་རིགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ དགག་སྒྲུབ་རྒྱབ་སྟེ་ བྲི་དགོ་ཟེར་ཨིན་པས།" དེ་སྦེ་འབྲི་བའི་སྐབས་ལུ་ འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་རྫོང་ཁའི་རྩ་གཞུང་ནང་ལུ་ སྦྱིར་བཏང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་ ཁྱད་རྣམ་ག་ར་ ཚང་དགོ་པའི་ཁར་ བཤད་དགོ་པའི་ གནད་དོན་འདི་ བཤད་ཐངས་ཀྱི་ཐད་ཁར་ ཆོག་གཙོ་བོ་ར་ དང་པ་ར་ འབྲི་རྩོམ་གྱི་དོན་ཚན་འདི་ མི་སྡེའི་ནང་ལུ་ རྩོད་བསྡུར་གྱི་གཞི་ཅིག་སྦེ་ བརྩི་དོ་ཡོད་མི་ཅིག་དགོཔ་དང་། དེ་ལས་ ལྷག་མི་ཚུ་གིས་ ཆ་བཞག་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ རྩོད་བསྡུར་འདི་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ཁུངས་དང་ སྒྲུབ་བྱེད་ དཔེ་ཚུ་གོ་རིམ་སྦེ་བཙུགས་ཏེ་ བཀོད་དགོ། དེའི་ཁར་

གཞན་གྱིས་བདེན་འཛིན་རེ་ཐབས་ལུ་ ཚོར་ཤུགས་ཅན་གྱི་ ཚིག་ཚུ་ཚུད་དགོཔ་དང་། མཇུག་ར་ རྩོད་བསྡུར་འདི་ དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ འདྲ་མཉམ་སྦྲེ་མེན་པར་ ཕྱོགས་གཅིག་ལུ་ གཙོ་བོ་བཟུང་སྟེ་ བྲི་དགོཔ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་ ནང་པའི་རིག་གཞུང་གི་ལུགས་ལས་ དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་གླེང་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ཁུངས་དང་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་ཐངས་ཀྱི་ རིགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཤད་ནི་འདུག། དེ་ཡང་ མི་ཕམ་གྱི་ལུང་ (ཀརྨ་ཕུན་ཚོགས། ༡༩༩༧ ཤོག་གྲངས་ ༣༣༠) “རྒྱུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། འབྲས་བུ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ། ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ། འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ” ཟེར་བཀོད་ནུག།

དེ་བཟུམ་སྦེ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལུ་ ནུབ་ཕྱོགས་པའི་མཁས་མཆོག་ ཨེ་རི་སི་ཊོ་ཊལ་ (Aristotle) གྱིས་ཡང་ རྩོད་གླེང་ནང་ལུ་ ཚིག་དོན་བཤད་ཐངས་ཀྱི་ རྣམ་གཞག་གསུམ་བཤད་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ ༡) བློ་གཏད། (Ethos) ༢) སེམས་ཚོར། (Pathos) ༣) རིགས་པ། (Logos) ཚུ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་ ཁུངས་དང་རིགས་པ་ཚུ་བཀོད་དེ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འབྲི་བའི་སྐབས་ལུ་ ཚང་དགོ་པའི་ཆ་ཤས་ཊོལ་མིན་གྱི་དཔེ་རིས་ (Toulmin’s Model, 2003) ནང་ལུ་ དྲུག་བཀོད་དེ་འདུག། དེ་ཡང་ ༡) བདེན་བཤད། ༢) གནས་སྟུད། ༣) བདེན་ཁུངས། ༤) རྒྱབ་རྟེན། ༥) ཆ་རྐྱེན། ༦) དགག་པ་བཅས་ཨིནམ་ད། དེ་ཚུ་ག་ར་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ ཚང་དགོཔ་ཨིན་ཟེར་བཀོད་ནུག།

རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་སྒྲིག་བཀོད་དང་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ།

སྤྱིར་བཏང་གི་ཁྱད་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལུ་ ངོ་སྤྲོད། བར་གྱི་གནད་དོན། དེ་ལས་ མཇུག་བསྡུ་ཚུ་འབྲི་བའི་སྐབས་ལུ་ ངོ་སྤྲོད་ནང་ལུ་ སྤྱིར་བཏང་དོན་ཚན་གྱི་ངོ་སྤྲོད། དེ་ལས་ དོན་ཚན་གྱི་བཤད་པ་དང་ ངོ་སྤྲོད་

དོན་མཚམས་ཀྱི་མཇུག་ལྟ་ རྩོམ་ཡུལ་ནང་དོན་གྱི་བརྗོད་པ་ཚུ་ ཚངམ་སྦྲེ་ཚུད་དགོཔ་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་སྦེ་ བར་གྱི་གནད་དོན་ནང་ལུ་ རྩ་བའི་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཡན་ལག་གི་བརྗོད་པ། འབྱུང་ཁུངས་དང་ལྡན་པའི་བཤད་པ་ཚུ་ ཁ་གསལ་བཀོད་དགོ་པའི་ཁར་ དོན་མཚམས་ཀྱི་བཅུད་དོན་བཅས་ ཚང་དགོཔ་ཨིནམ་དང་ མཇུག་ར་ བར་གྱི་གནད་དོན་ནང་བཀོད་ཡོད་པའི་ དོན་མཚམས་ཀྱི་བཅུད་དོན་ཚུ་ བཏོན་ཏེ་ མཇུག་བསྡུ་དགོཔ་སྦེ་ཨིན་པས།

རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་དེ་ཡང་ སྤྱིར་བཏང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཟུམ་སྦེ་ར ཁྱད་རྣམ་གཙོ་བོ་གསུམ་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ བྲི་དགོཔ་ཨིན་རུང་ ནང་དོན་བཀོད་ཐངས་ཚུ་ ག་དེ་སྦེ་བཀོད་དགོཔ་ཨིན་ན་ བླར་བི་ (Barbee, 2015) གི་སྒྲིག་བཀོད་ནང་ལུ་ བར་གྱི་གནད་དོན་ནང་ དགག་སྒྲུབ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ རྒྱུ་མཚན། འགྲེལ་བཤད། དཔེ་དང་ དགག་ལན་ཚུ་ ཚུད་དགོ་ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག། དེ་ལས་ གལ་ཆེ་ཤོས་གཅིགཔོ་དེ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འབྲི་བའི་སྐབས་ལུ་ རྩ་གཞུང་དང་ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ཚིག་སྦྱོར་འབྲེལ་ཚིག་ གཙོ་བོ་གསུམ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ ནན་ཏན་གྱི་འབྲེལ་ཚིག་ཚུ་ནང་ "དེ་མ་ཚད། དོ་རུང་། དེ་ཁར་ཚུ་དང་ སྤྱི་ཕྱི་འགལ་བའི་འབྲེལ་ཚིག་ནང་ ཨིན་རུང་། དེ་འབདཝ་ད། ཨིན་ཏེ་འབད་རུང་" ཟེར་མི་ཚུ་དང་ རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པའི་འབྲེལ་ཚིག་ནང་ "དེ་འབདཝ་ལས། དེ་འབད་ནི་འདི་གིས། དེ་གིས་འབད་" ཟེར་མི་དེ་ཚུ་ འབྲི་རྩོམ་ནང་ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་སྦེ་ཨིན་པས (༣༠༢༡ ཤོག་གྲངས་༩༣)། གལ་སྲིད་ འབྲེལ་ཚིག་དེ་ཚུ་ བཙུགས་ཏེ་མ་བྲི་བ་ཅིན་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་དང་ རྒྱུད་བསྐྱུལ་འབྲི་རྩོམ། ཁུངས་བཤད་འབྲི་རྩོམ་ཚུ་གི་བར་ན་ ཁྱད་པར་མེད་པར་ གཅིག་བཟུམ་སྦེ་མཐོང་ནི་ཨིནམ་ལས་ འབྲི་རྩོམ་འབྲི་མི་ཚུ་གིས་ རྩོད་བསྡུར་གྱི་ཚིག་གཞི་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་སྦེ་བཙུགས་ཏེ་བྲི་བ་ཅིན་ དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ གནད་དོན་ཚུ་ འབྲེལ་མཐུད་བཟོ་ཚུགས་པའི་ཁར་ རྒྱུ་མཚན་དང་ དཔེ་དོན་ཚུ་བཀོད་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ འཐད་ཏོག་ཏོ་སྦེ་བཀོད་ནི་ལུ་ སྟབས་བདེཝ་ཨིན་པས།

བྲི་ནིའི་ནང་ལུ་དཀའ་ངལ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན།

རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ ཁུངས་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུ་ ལེ་ཤ་བཀོད་དེ་བྲི་དགོཔ་ལས་ བྲི་ནིའི་ལྷོགས་གྲུབ་མེད་པ་ཅིན་ བྲི་ནི་ལུ་ལྷ་ཁག་གཏང་ནི་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ དྭང་ དང་ ཆ་རོགས་ཚུ་ (Dang, et al.,) གིས་འབད་ཅིན་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འབྲི་བའི་སྐབས་ དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ་འདི་ སྐད་ཡིག་ལག་ལེན་གྱི་ལྷོགས་གྲུབ་མེད་མི་དང་ མིང་ཚིག་ལངམ་སྦྲེ་མ་ཤེས་མི། དེ་ལས་ ཕྲད་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་གི་འབྲེལ་མཐུད་མ་ཤེས་པའི་ དཀའ་ངལ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་པས (ཤོག་གྲངས་༣༣༤)། དེ་མ་ཚད་ དབང་ཕྱུག་དང་ ཆ་རོགས་(Wangchuk et al.,) ཀྱིས་འབད་ཡོད་པའི་ ཞིབ་འཚོལ་ནང་ལུ་ རྫོང་ཁ་ལྷག་ནི་དང་ བྲི་ནིའི་གོམས་གཤིས་མིན་འདུག་ཟེར་ཨིན་པས (༢༠༢༣, ཤོག་གྲངས་༢)། འབྲི་ལྷག་གི་རིག་རྩལ་གཉིསཔོ་དེ་ སྐད་ཡིག་གི་རིག་རྩལ་ཚུ་ལས་ གཞི་འགྱུམ་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན། དེ་ཡང་ རྗེ་དཔལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་གིས། “འབྲི་ཀློག་སྔྲ་དང་རིག་པའི་གཞི་བཟུང་ནས། །” ཟེར་ གཱ་ར་ བྲི་ནི་དང་ལྷག་ནི་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ སྦྱང་བརྩོན་འབད་དགོཔ་སྦེ་ཨིན་པས། དེ་འབདཕ་ལས་ འབྲི་ལྷག་གི་གོམས་གཤིས་མེད་པ་ཅིན་ རྫོང་ཁ་བྲི་ནི་ལུ་གནོད་ལེན་འབྱུང་སྲིད།

དེ་མ་ཚད་ མཉེ་རིག་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་རིག་རྩལ་དེ་ཡང་ འབྲི་རྩལ་ཤེས་ཡོན་ནང་ལུ་ མེད་ཐབས་མེདཔ་ཨིན་ནུང་ དབང་ཕྱུག་ (༢༠༡༡) གི་ཞིབ་འཇུག་ནང་ལུ་ འབྲུག་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ་ནང་ལུ་ ལྷོད་ནུང་ཡང་ མཉེ་བསམ་གཏང་ནི་རྒྱུ་ཆུངམ་ལས་ མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ར་ དྲི་བ་བཀོད་ནི་དང་ རང་དབང་གི་མཉེ་བསམ་གཏང་ནི་ལུ་ དཀའ་ངལ་འབྱུང་དོ་ཡོད་པའི་ཁར་ མཉེ་རིག་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་རིག་པ་གཡོག་བཀོལ་མ་ཚུགས་པར་ དཀའ་ངལ་ཐོན་ཡོདཔ་སྦེ་བཤད་ནུག། དེ་མ་ཚད་ ཕུན་ཚོགས་ (༢༠༡༨) ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་དང་འཁྲིལཕ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ལམ་ལུགས་འདི་ མཉེ་རིག་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་རིག་རྩལ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་མེན་པར་ ཤེས་ཡོན་སྤེལ་ནི་ལུ་ གཙོ་བོར་བཏོན་དགོཔ་སྦེ་ བཟོ་ཡོད་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་བྱུང་ནུག། དེ་ཚུ་ལུ་ལྟཕ་དང་ ཤེས་རིག་གི་ལམ་ལུགས་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཨ་ལུའི་མཉེ་རིག་གོང་

འཕེལ་གཏོང་ནི་ལ། དཀའ་ངལ་ཐོན་སྟོད་ནུག། དེ་བཟུམ་གྱི་དཀའ་ངལ་ལས་བརྟེན་ ཨ་ལུ་ཚུ་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ནི་ལུ་ཡང་ ལྷ་ཁག་གཏང་ནི་ཨིན་པས། ག་ཅི་སྦེ་ཟེར་བ་ཅིན་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ རིགས་པ་གཏང་དགོཔ་དང་ ཁུངས་དང་རྒྱུ་མཚན་ཚུ་བཤད་དགོཔ་ལས་བརྟེན་ ལྷག་ནིའི་གོམས་གཤིས་དང་ མཛོ་རིག་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་ རིག་རྩལ་ཚུ་མེད་པ་ཅིན་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ལེགས་ཤོམ་སྦེ་ བྲི་མི་ཚུགས་ནི་མས། དེ་འབདཔ་ལས་ གོང་གི་རྩོམ་རིག་བསྐྱར་ཞིབ་ནང་ལུ་ བཀོད་དོ་བཟུམ་སྦེ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་ ཆ་ཤས་དང་ ཚིག་དོན་བཤད་ཐངས། དེ་ལས་ ཚིག་སྦྱོར་འབྲེལ་ཚིག་ཚུ་ སློབ་སྟོན་འབད་དགོ་ནི་ཨིན་པས།

ཞིབ་འཚོལ་གྱི་ཐབས་ལམ།

འདི་ནང་ སློབ་རིམ་༡༢ པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ རྫོང་ཁའི་ནང་ལུ་རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ འབྲི་ཐངས་ལུ་ དཔྱད་པ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ ཐབས་ལམ་སྤྱིལ་མ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད། དེ་ཡང་ ཀེརེསི་ཝེལ་ (Creswell, 2009) གྱིས་བཤད་པའི་ ཟུང་འབྲེལ་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་ ཐབས་ལམ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ གྲངས་བཙན་དང་ ཁུངས་བཙན་གྱི་གནས་སྡུད་གཉིས་ཆ་ར་ དུས་མཉམ་ བསྡུ་ལེན་དང་ དབྱེ་དཔྱད་འབད་ཡི། ཞིབ་འཚོལ་དཔེ་ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་ དཀའ་ས། ཧ་དང་ སྤ་རོ་རྫོང་ཁག་ལས་ སྦྱི་གཤོང་། གོང་གཟིམ་ཕྱོན་རྡོ་རྗེ་དང་ འབྲུག་རྒྱལ་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་གོང་མ་གསུམ་ གདམ་འཐུ་འབད་དེ་ སློབ་གྲྭ་རེ་ལས་སློབ་ཕྲུག་༡༥ རེ་ ག་ཚུད་གདམ་འཐུ་འབད་དེ་ ཡོངས་བསྡོམས་སློབ་ཕྲུག་༤༥ དང་ སློབ་སྟོན་པ་༣ བརྩིས་ཏེ་མི་ངོམ་༤༨ ཀྱིས་བཅའ་མར་གཏོགས་ཡོད།

གནས་སྡུད་བསྡུ་ལེན་གྱི་བྱ་རིམ་འདི་ ཐབས་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལས་འབད་ཡི། དང་པ་ར་ སློབ་གྲྭ་རེ་ལས་ སློབ་རིམ་༡༢ པའི་སློབ་ཕྲུག་༡༥ རེ་གདམ་འཐུ་འབད། དེ་ལས་ ཁོང་གི་ཆོས་རྒྱུགས་ཀྱི་ལན་ཤོག་ནང་ལས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲིས་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་ བསྡུ་ལེན་འབད་དེ་ ཁོང་རའི་ཆོས་ཚན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ སློབ་གྲྭའི་རྩ་གཞུང་དང་བསྟུན་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་དབྱེ་ཚད་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡོད། དེའི་ཤུལ་ལས་

ཞིབ་འཚོལ་གྱི་དོན་ལྟ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནིའི་ རྩོད་གླེང་གི་དབྱེ་ཚད་བཟོ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སློབ་ཕྲུག་རེ་རེ་བཞིན་གྱིས་བྲིས་ཡོད་མི་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ཚུ་ རེ་རེ་བཞིན་སྦེ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་བལྟ་ཡི། དེ་ལས་ཚོས་ཚན་སློབ་དཔོན་ཚུ་དང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་ རིམ་སྒྲིག་ཆ་ཅན་གྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་འབད་ཡི། དྲི་བ་དྲིས་ལན་དེ་གི་སྐབས་ལུ་ གོ་ཡངས་ཀྱི་དྲི་བ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ ལྷབ་སྟོན་འབད་ཐངས་དང་ སློབ་སྟོན་གྱི་ཐབས་ལམ། དེ་ལས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཐངས་དང་ ཚད་གཞི་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ དྲི་བ་ཚུ་བཀོད་དེ་ གནས་སྡུད་བསྡུ་ལེན་འབད་ཡི། དྲི་བ་དྲིས་ལན་དེ་ཚུ་ བརྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་ཐོག་ལས་འབད་དེ་ སློབ་དཔོན་དང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ བསམ་འཆར་དང་ ཉམས་མྱོང་ཚུ་ ཁ་གསལ་སྦེ་ བསྡུ་ལེན་འབད་ཡི།

ཞིབ་འཚོལ་གྱི་ཐབས་ལམ་གསུམ་ཡོད་ས་ལས་ ཐབས་ལམ་སྤེལ་མའི་ཐོག་ལུ་འབད་དེ་ཡོད། དེ་ཡང་གྲངས་བཅན་ཐབས་ལམ་གྱི་ནང་ལུ་ སྤྱིར་བཏང་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལས་ཕར་ རྩ་གཞུང་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སློབ་སྟོན་པ་ཚུ་གིས་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡོད་མི་དང་། རྩོད་གླེང་གི་དབྱེ་ཚད་བཟོ་ཡོད་མི་གུར་ ཡིག་ཆ་ཚུ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ ག་དེ་སྦེ་བྲིས་ཚུགས་ནུག་ག་ བལྟ་ཞིནམ་ལས་ གྱངས་ཁ་དང་ བརྒྱ་ཆ་ནང་ཕབ་ཅི། དེ་བཟུམ་སྦེ་ ཁྱུངས་བཙན་ཐབས་ལམ་གྱི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན། དེ་ལས་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ དྲི་བ་དྲིས་ལན་འབད་ཡོད་མི་ཚུ་ ག་བསྡུར་འབད་དེ་ ནང་དོན་དབྱེ་དཔྱད་འབད་ཞིནམ་ལས་ བརྗོད་དོན་ཕྱོགས་སྡེབ་འབད་ཡི།

སྐུགས་ཀྱི་ཚད་གཞི།

སྐུགས་ཚད།	གནས་རིམ།	བརྡ་སྟོན།
༩༠-༡༠༠	རྨད་བྱུང་།	མཆོག་གྱུར།
༦༠-༧༩	རེ་མཐུན།	ལེགས་ཤོམ།
༤༠-༥༩	ཉེ་འགྱོར།	ཏ་ལམ་ཅིག།
༠-༣༩	གཞི་འཛུགས།	སྐྱོ་དྲགས།

ཞིབ་འཚོལ་གྲུབ་འབྲས།

སྤྱིར་བཏང་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལས་ཕར་ རྩ་གཞུང་གི་དབྱེ་ཚད་གྱུར་ སློབ་སྟོན་པ་ཚུ་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡོད་མི་དང་། རྩོད་གླེང་གི་དབྱེ་ཚད་བཟོ་ཡོད་མི་གྱུར་ འབྲི་རྩོམ་ཚུ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ ག་དེ་སྦེ་བྲིས་ཚུགས་ནུག་ག་ དབྱེ་ཚད་གཉིས་ཀྱི་བོག་ལུ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡོད་མི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ སྐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ ག་དེ་སྦེ་ཡོད་ག་ དབྱེ་དཔྱད་འབད་དེ་ གྲངས་ཁ་དང་ བརྒྱ་ཆ་ནང་ཕབ་སྟེ་ འོག་གི་ཐིག་ཁྲམ་ནང་ གསལ་སྟོན་འབད་ཡོད།

ཐིག་ཁྲམ་༡། དབྱེ་ཚད་གཉིས་ཀྱི་བོག་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡོད་པའི་ ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་བོ།

	ཚད་གཞི། སྐུགས་ཚད།	རྨད་བྱུང་། (༨༠-༡༠༠)	རེ་མཐུན། (༦༠-༧༩)	ཉེ་འབྱོར། (༤༠-༥༩)	གཞི་འཛུགས། (༠-༣༩)
རྩ་གཞུང་གི་དབྱེ་ཚད།	སློབ་ཕྲུག།	༡༥	༡༩	༡༡	༠
	བརྒྱ་ཆ།	༣༣.༣	༤༢.༥	༢༤.༤	༠
རྩོད་གླེང་གི་དབྱེ་ཚད།	སློབ་ཕྲུག།	༥	༡༥	༢༡	༤
	བརྒྱ་ཆ།	༡༡.༡	༣༣.༣	༤༦.༥	༨.༥
སློབ་ཕྲུག་ ༤༥།	དཔྱ་སྙོམས་ བརྒྱ་ཆ།	༢༠ (༣༢.༢༥%)	༣༥ (༥༩.༡༥%)	༣༢ (༤༧.༦༥%)	༤ (༤.༣༥%)

གོང་གི་ཐིག་ཁྲམ་དེ་གིས་ སྤྱིར་བཏང་སློབ་ཕྲུག་ མང་ཆེ་བ་ཅིག་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འབྲི་བའི་སྐབས་ལུ་ རྩོད་གླེང་གི་ཆ་ཤས་ དག་པ་རེ་ཚུད་པ་སྦེ་ བྲིས་ཚུགས་པའི་བརྡ་སྟོནམ་མས། ཞིབ་འཚོལ་འདི་ནང་བརྟག་ཞིབ་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ དཔྱ་སྙོམས་དེ་གིས་ སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཆ་༣༢.༢༥ གིས་ གོང་ལུ་བཀོད་ཡོད་པའི་སྐུགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ ཚད་ལྡན་ (སྐུགས་ཚད་༢༠-༡༠༠) གི་གནས་ཚད་ནང་ཚུད་དེ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་མཆོག་ཁྱུར་སྦེ་ བྲིས་ཚུགས་པའི་བརྡ་སྟོནམ་ཨིན་པས། དེ་ལས་ སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཆ་ལས་ ཕྱེད་ཀ་ལྷགཔ་ཙམ་གྱིས་(༥༨.༡༥%) རེ་མཐུན་ (སྐུགས་ཚད་༦༠-༧༨) གྱི་ཚད་གཞི་ནང་ཚུད་དེ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ལེགས་ཤོམ་སྦེ་ བྲིས་ཚུགས་པའི་བརྡ་སྟོནམ་ཨིན་པས།

དེ་བཟུམ་སྦེ་ རྩ་གཞུང་གི་དབྱེ་ཚད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡོད་མི་ལུ་བལྟ་བ་ཅིན་ གནས་ཚད་མཐོ་ཤོས་ཚད་ལྡན་ནང་ལུ་ སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཆ་ལས་༣༣.༣ གྱིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་མཆོག་ཁྱུར་སྦེ་ བྲིས་ཚུགས་པའི་བརྡ་སྟོན་འབདཔ་ཨིན་པས། དེ་ལས་ གནས་ཚད་དམའ་ཤོས་ གཞི་འཛུགས་(སྐུགས་ཚད་༠-༣༨) ནང་ཚུད་དེ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ སྐྱོ་དྲགས་སྦེ་འབྲི་མི་ ཕུད་དོག་གཅིག་ར་མིན་འདུག།

དེ་བཟུམ་སྦེ་ རྩོད་གླེང་གི་དབྱེ་ཚད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ལུ་བལྟ་བ་ཅིན་ སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཆ་ལས་༡༡.༡ གིས་ཚད་ལྡན་གྱི་ གནས་ཚད་ནང་ལུ་ཚུད་ཚུགས་པའི་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ མཆོག་ཁྱུར་སྦེ་ བྲིས་ཚུགས་ནུག། དེའི་ཁར་ སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཆ་ལས་༢.༥ གིས་ གཞི་འཛུགས་ཀྱི་གནས་ཚད་ནང་ལུ་ འབྲི་རྩོམ་སྐྱོ་དྲགས་སྦེ་བྲིས་ཡོད་པའི་ བརྡ་སྟོན་འབདཔ་ཨིན་པས། དེ་ལུ་དཔྱད་པ་ཅིན་ ཐིག་ཁྲམ་དེ་གིས་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ གཏན་འབེབས་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྩ་གཞུང་གི་དབྱེ་ཚད་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་དང་། རྩོད་གླེང་གི་དབྱེ་ཚད་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་མི་ དབྱེ་ཚད་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཆ་ཤས་མ་མཐུནམ་ཡོད་པའི་ བརྡ་སྟོནམ་ཨིན་པས།

སློབ་ཕྲུག་༩༥ གིས་ བྲིས་ཡོད་པའི་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ ཊོལ་མིན་དཔེ་རིས་ (Toulmin Model) གྱི་ རྩོད་གླེང་ཆ་ཤས་དྲུག་ སློབ་ཕྲུག་ག་དེམ་ཅིག་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲིས་ཡོད་མི་ནང་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་ནུག་ག་ རེ་རེ་བཞིན་དུ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ གྲངས་ཁ་དང་ བརྒྱ་ཆ་ནང་ཐབ་སྟེ་ གྲུབ་འབྲས་འོག་ལུ་སྟོན་ཏེ་ཡོད།

ཐིག་ཁྲམ་༢། ཊོལ་མིན་དཔེ་རིས་ (Toulmin Model) གྱི་རྩོད་གླེང་ཆ་ཤས ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་བྲིས་ཡོད་པའི་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡོད་པའི་ཐོ།

ཚད་གཞི།	བདེན་བཤད།	གནས་སྡུད།	བདེན་ཁུངས།	རྒྱབ་རྟེན།	ཆ་རྐྱེན།	དགག་པ།
སློབ་ཕྲུག།	༩༠	༡༨	༡༦	༡༤	༡༧	༡༥
བརྒྱ་ཆ།	༤༤.༨	༩༢.༢	༣༥.༦	༩༠.༠	༣༧.༤	༣༣.༣

གོང་གི་ཐིག་ཁྲམ་དེ་གིས་ སྤྱིར་བཏང་སློབ་ཕྲུག་མང་ཆེ་བ་ཅིག་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲིས་ཡོད་མི་ནང་ལུ་ ཊོལ་མིན་གྱི་རྩོད་གླེང་ཆ་ཤས་དྲུག་ ཚངམ་སྦྲི་བཙུགས་ཏེ་ བྲིས་མ་ཚུགས་པའི་ བརྡ་སྟོན་འབདཔ་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ ཊོལ་མིན་དཔེ་རིས་(Toulmin Model) གྱི་ རྩོད་གླེང་ཆ་ཤས་དྲུག་ཡོད་མི་ཚུ་ཡོངས་བསྡོམས་སློབ་ཕྲུག་༩༥ ལས་ མཐོ་ཤོས་སློབ་ཕྲུག་༩༠ (༤༤.༨%) གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ བདེན་བཤད་བཀོད་དེ་ བྲིས་ཡོད་པའི་ བརྡ་སྟོན་འབདཔ་ཨིན་པས། དེ་ལས་ དམའ་ཤོས་སློབ་ཕྲུག་༩༥ ལས་༡༥ (༣༣.༣%) གིས་རྐྱངམ་གཅིག་ དགག་པ་རྐྱབ་སྟེ་བྲིས་ཡོད་པའི་ བརྡ་སྟོན་འབདཔ་མས། དེ་ལུ་དཔྱད་པ་ཅིན་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འབྲི་བའི་སྐབས་ལུ་ སྤྱིར་བཏང་ དོན་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ བདེན་བཤད་གཅིག་ བཀོད་ཚུགསཔ་མ་གཏོགས་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ཤས་གཞན་ཚུ་ སློབ་ཕྲུག་མང་ཤོས་ཀྱིས་བཀོད་དེ་ བྲི་ནི་ལུ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ གྲུབ་འབྲས་གསལ་སྟོན་འབདཔ་ཨིན་པས།

སློབ་ཕྲུག་༩༥ གིས་བྲིས་ཡོད་པའི་ རྩོམ་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ ཨེ་རིསི་ཊོ་ཊལ་གྱི་ཚིག་དོན་བཤད་ཐངས་གསུམ་ སློབ་ཕྲུག་ག་དེམ་ཅིག་གིས་བཙུགས་ཏེ་ བྲིས་ཚུགས་ནུག་ག་ རེ་རེ་བཞིན་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་གྲངས་ཁ་དང་ བརྒྱ་ཆ་ནང་ཕབ་སྟེ་ གྲུབ་འབྲས་འོག་ལུ་སྟོན་ཏེ་ཡོད།

ཐིག་ཁྲམ་༣ ། ཨེ་རིསི་ཊོ་ཊལ་གྱི་ཚིག་དོན་བཤད་ཐངས་གསུམ་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་བྲིས་ཡོད་པའི་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡོད་པའི་ཐོ།

ཚད་གཞི།	བློ་གཏད།	སེམས་ཚོར།	རིགས་པ།
སློབ་ཕྲུག།	༡༦	༣༠	༣༣
བརྒྱ་ཆ།	༣༥.༦	༩༩.༩	༩༢.༨

གོང་གི་ཐིག་ཁྲམ་ནང་ལུ་ སྤྱིར་བཏང་སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཆ་༥༠ ལྷག་ཅམ་གྱིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ ཨེ་རིསི་ཊོ་ཊལ་གྱི་ཚིག་དོན་བཤད་ཐངས་གསུམ་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ བྲི་ནི་ལུ་དཀའ་ངལ་སྦྱོམ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོནམ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ སློབ་ཕྲུག་མཐོ་ཤོས་༣༣ (༩༨.༥%) ཀྱིས་ རིགས་པ་བཀོད་དེ་ བྲིས་ཡོདཔ་སྦེ་སྟོནམ་ཨིན་པས། དེ་ལས་ སློབ་ཕྲུག་ཉུང་ཤོས་༡༦ (༣༥.༦%) གིས་ བློ་གཏད་ཡོད་པའི་ ཚིག་གཞི་ཚུ་བཀོད་དེ་ བྲིས་ཚུགས་ནུག། དེ་མ་ཚད་ སེམས་ཚོར་གྱི་ཚིག་གཞི་བཀོད་དེ་ བྲིས་ཚུགས་མི་ཡང་ཉུང་སུ་ཅིག་ལས་མེད་པའི་ གྲུབ་འབྲས་གསལ་སྟོན་འབདཔ་ཨིན་པས། སློབ་ཕྲུག་༩༥ གིས་བྲིས་ཡོད་པའི་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ ཚིག་སྦྱོར་འབྲེལ་ཚིག་གསུམ་ སློབ་ཕྲུག་ག་དེམ་ཅིག་གིས་བཙུགས་ཏེ་ བྲིས་ཚུགས་ནུག་ག་ རེ་རེ་བཞིན་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ གྲངས་ཁ་དང་ བརྒྱ་ཆ་ནང་ཕབ་སྟེ་བཀོད་ཡོད་པའི་ གྲུབ་འབྲས་འོག་ལུ་གསལ་སྟོན་འབད་དེ་ཡོད།

ཐིག་ཁྲམ་༩། ཚིག་སྦྱོར་འབྲེལ་ཚིག་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ སློབ་ཕྲུག་ཚོ་གི་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡོད་པའི་ཐོ།

ཚད་གཞི།	ནན་ཏན་འབད་དགོ་པའི་ཚིག།	སྨ་ཕྱི་འགལ་བའི་ཚིག།	རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པའི་ཚིག།
སློབ་ཕྲུག།	༣༨	༣༧	༣༦
བརྒྱ།	༤༦.༧	༤༢.༢	༤༠

སྤྱིར་བཏང་ གོང་གི་ཐིག་ཁྲམ་དེ་གིས་ སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཆ་ལས་༤༠ ལྷག་པ་གིས་ ཚིག་སྦྱོར་འབྲེལ་ཚིག་གསུམ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ ལེགས་ཤོམ་སྦྲེ་བཙུགས་ཏེ་ བྲིས་ཡོད་པའི་ གྲུབ་འབྲས་གསལ་སྟོན་འབདཔ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ སློབ་ཕྲུག་༩༥ ལས་ མཐོ་ཤོས་སློབ་ཕྲུག་༩༨ (༤༦.༧%) དང་ དམའ་ཤོས་སློབ་ཕྲུག་༣༦(༤༠%) གིས་ བརྗོད་པ་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་འབྲེལ་ཚིག་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་བྲིས་ཚུགས་པའི་བརྟ་དོན་འབདཔ་ཨིན་པས། དེ་ལུ་བལྟཝ་ད་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འབྲི་བའི་སྐབས་ལུ་ ཚིག་སྦྱོར་འབྲེལ་ཚིག་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་བྲི་ནི་ལུ་ དཀའ་ངལ་མེད་པའི་གྲུབ་འབྲས་ གསལ་སྟོན་འབདཔ་ཨིན་པས།

ཁུངས་བཙན་ཐབས་ལམ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་གསལ་བཤད།

ཁུངས་བཙན་ཐབས་ལམ་གྱི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་༣ དང་ སློབ་ཕྲུག་༦ དང་གཅིག་ཁར་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ལྷབ་སྟོན་ འབད་ཐངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ དྲི་བ་དྲིས་ལན་འབད་ཡོད་མི་ཚུ་ ནང་དོན་དབྱེ་དཔྱད་འབད་ཞིནམ་ལས་ བརྗོད་དོན་ཕྱོགས་སྡེབ་འབད་དེ་ དོན་ཚན་བཞི་གི་ཐོག་ལུ་བཀོད་ཡོད། དེ་ཡང་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་གོ་དོན། རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་ཆ་ཤས། རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་སློབ་སྟོན་དང་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་

ཐངས། དེ་ལས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ནི་ལུ་ དཀའ་ངལ་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཡོད་མི་ཚུ་ འོག་ལུ་གསལ་སྟོན་འབད་དེ་ཡོད།

ཐིག་ཁྲམ་༥ ། སློབ་དཔོན་བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ཚུ་གི་ཁ་གསལ།

བཅའ་མར་གཏོགས་མི།	ཞིབ་ཚད།	སློབ་སྟོན་གྱི་ཉམས་མྱོང་།	སྦྱོང་བརྡར།
སློབ་དཔོན་དང་པ།	གཙུག་ལག་གཞི་རིམ་གོང་མའི་ཞིབ་ཡོན།	ལོ་༢	ཡོད།
སློབ་དཔོན་གཉིས་པ།	རྫོང་ཁ་གཙུག་ལག་གོང་མའི་ཞིབ་ཡོན།	ལོ་༢༠	ཡོད།
སློབ་དཔོན་གསུམ་པ།	རྫོང་ཁ་གཙུག་ལག་གཞི་རིམ་འོག་མའི་ཞིབ་ཡོན།	ལོ་༢༧	ཡོད།

རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་གོ་དོན།

སྤྱིར་བཏང་ སློབ་དཔོན་༣ དང་ སློབ་ཕྲུག་༤ ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་གོ་དོན་ དྲི་བ་དྲིས་ལན་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ གོ་དོན་རྩ་གཞུང་ནང་ལུ་ བཀོད་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྦེ་ དཔག་བསྐྱལ་རྒྱབ་སྟེ་བྲི་ནིའི་ འབྲི་རྩོམ་ཅིག་ཨིན་པའི་གོ་བ་ སློབ་དཔོན་དང་ སློབ་ཕྲུག་ག་ར་གིས་ གཅིག་མཚུངས་སྦེ་ར་བཤདཔ་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ཚུ་གི་གྲས་ལས་ སློབ་སྟོན་གྱི་ཉམས་མྱོང་ ལོ་ངོ་གཉིས་ཡོད་མི་ སློབ་དཔོན་དང་པ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ "རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ཟེར་མི་འདི་ མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་ལས་ རྩོད་པ་

འདི་ཡིན་ཟེར་བཤད་པ་མ་ཚད་ ནང་པའི་ལུགས་ལས་ ཚད་མ་རིགས་པ་ཟེར་མི་འདི་ཡིན་ཟེར།" བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་བཟུམ་སྦེ་ སློབ་དཔོན་གཉིས་པ་གིས་ཡང་ "གནད་དོན་གཅིག་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ ཁ་ཤགས་རྒྱབ་མི་དང་ བདུབ་མ་བདུབ་པའི་ ལོ་རྒྱུས་སླབ་སྟེ་ དགག་སྒྲུབ་འབད་མི་དེ་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ཟེར་ སླབ་ཡིན་ཟེར་བཤད་པ་ཡིན་པས།" དེ་ལས་ སློབ་ཕྲུག་༩ པ་གིས་ཡང་ "དོན་ཚན་གཅིག་གི་ཐོག་ལུ་ དགག་སྒྲུབ་འབད་དེ་ བྲིས་ཡོད་མི་ཅིག་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ཟེར་སླབ་ཡིན།" ཟེར་བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལུ་ལྟཞ་ད་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་བཤད་པའི་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་གོ་དོན་དང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ཧ་གོ་མི་གཉིས་ལུ་ ཁྱད་པར་མ་ཞུགས་པར་ གོ་བ་ལེན་ཡོད་པའི་ གྲུས་འབྲས་གསལ་སྟོན་འབདཔ་ཡིན་པས།

རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་ཆ་ཤས།

ཞིབ་འཚོལ་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ སློབ་དཔོན་དང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ སྦྱིར་བཏང་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་ཆ་ཤས་ དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཚང་དགོཔ་སྦེ་ བཤདཔ་ཡིན་པས། དེ་ནང་ལུ་ སློབ་དཔོན་དང་པ་དང་གསུམ་པ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཟེར་རུང་ དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཚང་དགོ། དེ་ཡང་ དགག་ཚིག་དང་ སྒྲུབ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལས་བྲི་དགོཔ་ཡིན། ཟེར་བཤད་ཡོདཔ་ད། སློབ་དཔོན་གཉིས་པ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ "རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་ཆ་ཤས་ དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཚང་དགོཔ། དེ་ཡང་ དགག་ཚིག་དང་ སྒྲུབ་ཚིག། དེ་ལས་ ཆ་ཤས་གཙོ་བོ་ ངོ་སྤྲོད་དང་ བར་གྱི་གནད་དོན། དེ་ལས་ མཇུག་བསྡུ་ཚུ་ཚང་དགོཔ་ཡིན།" ཟེར་བཤདཔ་ཡིན་པས། དེ་བཟུམ་སྦེ་ སློབ་ཕྲུག་གཉིས་པ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ "རྩ་བའི་བརྗོད་པ། དོན་ཚན་རྒྱབ་ཁུངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། དེ་ལས་ ཕན་གནོད་གཉིས་བཙུགས་ཏེ་ དགག་པ་རྒྱབ། དེ་ལས་ མཇུག་ལུ་བཙུད་བསྡུས་ཏེ་ མཇུག་བསྡུ་བྲི་དགོ་ཟེར་བཤདཔ་ཡིན་པས།" དོ་རུང་ སློབ་ཕྲུག་དང་པ། བཞི་པ། ལྔ་པ་ཚུ་གིས་འབད་རུང་ ངོ་སྤྲོད། བར་གྱི་གནད་དོན། མཇུག་བསྡུ་ཚང་བའི་ཆ་ཤས་ཚུ་བཙུགས་ཏེ་ དགག་སྒྲུབ་རྒྱབ་སྟེ་ བྲི་དགོ་ཟེར་བཤདཔ་ཡིན་པས། དེའི་ཁར་ སློབ་ཕྲུག་གསུམ་པ་

གིས་འབད་བ་ཅིན་ རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ རྒྱུ་མཚན། དཀག་པ། བསམ་འཆར། སྒྲུབ་བྱེད་ཚུ་བཀོད་དེ་ བྲི་དགོ་ཟེར་ཨིན་པས། གོང་གི་ སློབ་དཔོན་དང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལས་ ཐོབ་མི་གནས་སྡུད་དང་འཁྲིལ་ཕ་ད་ རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་ སྤྱིར་བཏང་ཆ་ཤས་དང་ ནང་དོན་བཀོད་ཐངས་ཀྱི་ ཆ་ཤས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཁྱད་པར་མ་ཕྱེས་བར་ ལྷབ་སྟོན་འབད་དོ་ཡོད་པའི་ སྒྲུབ་བྱེད་གསལ་སྟོན་འབདཔ་ཨིན་པས།

རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་ལྷབ་སྟོན་དང་དབྱེ་ཞིབ།

སྤྱིར་བཏང་རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་ ལྷབ་སྟོན་འབདཔ་ད་ རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་རིག་རྩལ་དང་ མི་སྡེའི་ནང་ཁ་རྒྱུན་ལུ་སླབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ ཁ་ཤགས་རྐྱབ་ཨིན། མཚན་ཉིད་རྐྱབ་ཟེར་ སླབ་སྲོལ་ཡོད་མི་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་བཟོ་སྟེ་ རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་ སློབ་སྟོན་འབདཔ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ མི་སྡེ་ནང་ལས་ཕར་ གནད་དོན་གཅིག་གི་སྐོར་ལས་ ལ་ལུ་ཅིག་གིས་བདུབ་ཟེར་སླབ། ལ་ལུ་ཅིག་གིས་མི་བདུབ་ཟེར་སླབ་མི་ཚུ་དང་ རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་ འབྲི་ཐངས་ཀྱི་རིག་རྩལ་ཚུ་ གཅིག་ར་ཨིན་སྦེ་ གསལ་སྟོན་འབདཔ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ སློབ་དཔོན་གཉིས་པ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ "མི་སྡེའི་ནང་ལུ་ ཁ་རྒྱུན་གྱི་བརྡ་དོན་སྤྲོད་ལེན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་འབྲེལ་བ་ཡོད། དེ་ཡང་ མི་སྡེ་ནང་ལུ་ ཁ་ཤགས་རྐྱབ་ཨིན། མཚན་ཉིད་རྐྱབ་ནི་ཟེར་མི་དང་ རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་གཉིས་ ཅིག་ར་འཐདཔ་སྦེ་བཤདཔ་ཨིན་པས།" དེ་བཟུམ་སྦེ་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ལྷབ་སྦྱང་གི་ཐད་ཁར་ཡང་ སློབ་ཕྲུག་བཞི་པ་གིས་ "ང་བཅས་ཀྱིས་དོན་ཚན་གདམ་ཁ་རྐྱབ་མི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དེ་ དཔེ་དོན་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་སྦེ་སྦྱར་ཏེ་ བཀོད་ཚུགས་པའི་རིག་རྩལ་ཐོབ་ཅི།" ཟེར་བཀོད་ཡོདཔ་དང་། སློབ་ཕྲུག་གཉིས་པ་གིས་ "ནམ་ར་འབད་རུང་ རྫོང་གླིང་སྦེ་འོང་དགོ་པ་ཅིན་ རྫོང་བསྡུར་ཚུ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ བྲི་ནི་དང་ སླབ་ནི་གཉིས་ཆ་ར་ གཅིག་ཁར་འབྲི་སླབ་འབད་ཚུགས།" ཟེར་ རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་ལྷབ་སྦྱང་འབད་དེ་ ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་ལས་ རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ སློབ་དཔོན་གསུམ་ཆ་ར་གིས་ དབྱེ་ཚད་བཟོ་སྟེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབདཔ་ཨིན་པའི་ སྒྲུབ་བྱེད་ཐོབ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ཡང་ སློབ་དཔོན་གཉིས་པ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ "དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ དཀག་སྒྲུབ་ལུ་གཞི་

བཞག་སྟེ་ དཔེ་དང་རྒྱབ་ཁུངས་ཙམ་ གཱ་དེ་སྤྲེ་བཀོད་ནུག་ག་ དེ་ལྟ་གཞི་བཟུང་སྟེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཕ་ཨིན།” ཟེར་སླབ་ཨིན་པས། སློབ་དཔོན་དང་པ་དང་ གསུམ་པ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ “ངོ་སྤྲོད། བར་གྱི་གནད་དོན། དེ་ལས་ མཇུག་བསྡུ་ཙམ་ལུ་ གཞི་བཞག་ཞིནམ་ལས་ དབྱེ་ཚད་བཟོ་སྟེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཨིན།” ཟེར་བཀོདཔ་ཨིན་པས། གོང་ལུ་བཤད་མི་ གྲུབ་འབྲས་ཙམ་ལུ་བལྟཝ་ད་ སྤྱིར་བཏང་གི་ཆ་ཤས་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབདཕ་མ་གཏོགས་ རྩོད་གླེང་གི་ཆ་ཤས་ཙམ་ལུ་ མ་བལྟ་བར་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དོ་ཡོད་པའི་ གྲུབ་འབྲས་གསལ་སྟོན་འབདཕ་ཨིན་པས།

རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ནི་ལུ་དཀའ་ངལ།

སློབ་དཔོན་དང་ སློབ་ཕྲུག་ཙམ་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ ལྷབ་སྟོན་འབདཕ་ད་ དཀའ་ངལ་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་ སྐོར་ལས་ དྲི་བ་དྲིས་ལན་འབད་དེ་ གནས་སྡུད་ཐོབ་མི་ནང་ལས་ དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ་ དོན་ཚན་གྲུར་ དགག་སྒྲུབ་འབད་ནི་ལུ་དཀའ་ངལ། ལྷབ་སྟོན་གྱི་ལམ་སྟོན་མེད་པའི་ གདོང་ལེན་དང་ ཁུངས་གཏུགས་ཀྱི་ རྒྱབ་ཁུངས་ཙམ་བཀོད་དེ་ བྲི་ནི་ལུ་དཀའ་ངལ་ཙམ་ གསལ་སྟོན་འབད་དེ་ཡོད། ཞིབ་འཚོལ་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་འབད་བ་ཅིན་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འབྲི་བའི་སྐབས་ལུ་ གདོང་ལེན་སྦོམ་ཤོས་ར་ དགག་པ་རྒྱབ་ནི་འདི་ཨིན། དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་ བསྒྲུབ་ནི་དེ་མ་གཏོགས་ དགག་ལན་རྒྱབ་ནི་དེ་ལུ་ དཀའ་ངལ་སྦོམ་འདུག། ཟེར་བཤད་ཡོད་པའི་ཁར་ སློབ་ཕྲུག་དང་པ་གིས་ཡང་ “ང་བཅས་ལུ་ཉམས་མྱོང་མེད་ནི་འདི་གིས་ དགག་པ་རྒྱབ་ནི་འདི་ལྷ་ཁག་འདུག།” ཟེར་བཤད་ཡོད་པའི་ཁར་ སློབ་ཕྲུག་གསུམ་པ་གིས་ “རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འབྲིཝ་ད་ སྒྲུབ་བྱེད་དང་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་ འཐོབ་མ་ཚུགས་པའི་ དཀའ་ངལ་འཐོནམ་ཨིན་པས།” དེ་སྦེ་བཤད་མི་དེ་ཡང་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ དགག་པ་རྒྱབ་ད་ བདེན་བཤད། གནས་སྡུད། རྒྱབ་རྟེན་ཙམ་ ཚུལ་མཐུན་བཀོད་དགོཔ་ལས་བརྟེན་ འོང་སྲིད་ནི་ཨིན་པས། དེ་མ་ཚད་ ཤེས་རིག་གི་རྩ་གཞུང་འདི་ སློབ་གྲྭ་ཁག་ལས་ཕར་ གཅིག་མཚུངས་སྦེ་ སློབ་སྟོན་འབད་

དགོས་པ་ཡིན་རུང་ ལམ་སྟོན་ཚུ་དུས་དང་དུས་སུ་ དུས་མཐུན་བཟོ་སྐྲེ་མེདཔ་ལས་ སློབ་སྟོན་འབད་ནི་ལུ་གནོད་ལེན་བྱིན་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ སློབ་དཔོན་དང་པ་གིས་འབད་བ་ཅིན་

“རྫོང་ཁ་ནང་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་སློབ་སྟོན་འབད་ནིའི་ ལམ་སྟོན་དང་ ཁྲུངས་གཏུགས་ཞིབ་འཚོལ་འབད་འབདཔ་མེདཔ་ལས་ དཀའ་ངལ་སྦྲོམ་འདུག། དེ་འབདཔ་ལས་ ཨིང་ལིཤ་ནང་བྲིས་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ བལྟ་སྟེ་སྟོནམ་ད་ རྫོང་ཁའི་ཆིག་གཞི་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་བཙུགས་ཚུགས་པར་ལྷ་ཁག་འདུག། མདོར་ན་ གཙོ་བོ་ར་ ཤོ་མཚུངས་མེད་པའི་གནོད་ལེན་ཅིག་འདུག།”

ཟེར་བཤདཔ་ཨིན་པས། དེ་མ་ཚད་ སློབ་དཔོན་གསུམ་པ་གིས་ཡང་

“དཀའ་ངལ་དང་གནོད་ལེན་སྦྲོམ་ཤོས་ར་ དགག་སྒྲུབ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ ཕྱོགས་གཅིག་གཙོ་བོ་བཟུང་སྟེ་འབྲི་མི་དང་ ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལས་བྲི་དགོ་ཟེར་ བཤད་སྲོལ་གཉིས་ཡོདཔ་ལས་ སློབ་སྟོན་འབད་ནི་ལུ་དཀའ་ངལ་འདུག།”

ཟེར་བཤད་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ལས་ སློབ་ཕྲུག་བཞི་པ་གིས་བཤད་མི་ནང་

“རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འདི་ གཞན་གྱིས་ཆ་བཞག་ཚུགསཔ་ བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ དཔེ་དང་ རྒྱུ་མཚན་ཚུ་ ཏ་ལམ་བཙུགས་དགོཔ་ལས་ དེ་ཚུ་འཐོབ་པར་ ལྷ་ཁག་རྐྱབ་མ་ཚད་ དོན་ཚན་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ དོན་ཚན་ལས་ འགལ་བ་སྦྲེ་འགྱོཝ་མས།”

ཟེར་བཤད་པས། མ་གཞི་རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འདི་ རང་གི་བསམ་འཆར་རྒྱངམ་གཅིག་ལུ་ གཙོ་བོ་བཟུང་སྟེ་ བྲི་ནི་མེད་པར་ ཁྲུངས་གཏུགས་ཀྱི་དཔེ་དང་ གནས་སྡུད་ཚུ་བཀོད་དེ་ བྲི་དགོ་མི་དེ་ལུ་ སློབ་དཔོན་

གཉིས་ཀྱིས་ གདོང་ལེན་སྒྲིམ་ཤོས་ར་ དོན་ཚན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྒྱབ་ཁུངས་བཤད་ཐངས་དང་ རྒྱབ་རྟེན་འབད་ཐངས་ཚུ་ཨིན། དེ་ཡང་ གཙོ་བོར་ ཨ་ལུ་ཚུ་གིས་ དཔེ་དེབ་ལྷག་ནི་དགོནམ་ལས་བརྟེན་ ཁོ་ར་གིས་ མཐོ་བསམ་ག་བཏང་མི་དེ་ འབྲིཔ་ཨིན་པས། ཟེར་སླབ་ཨིན་པས། དེ་འབདཔ་ལས་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་རྒྱུད་ལུ་ ལྷག་ནིའི་གོམས་སྲོལ་ཨུནམ་ལས་ ཁུངས་བདེན་གྱི་རྒྱབ་རྟེན་བཀོད་ནི་ལུ་ དཀའ་ངལ་ཡོད་མི་དེ་གིས་ཡང་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ནི་ལུ་ དཀའ་ངལ་བྱིན་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་པས།

གནས་སྟུད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་བཅུད་བསྡུས།

གོང་གི་གྲངས་བཙན་དང་ ཁུངས་བཙན་ཐབས་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ གྲུབ་འབྲས་དང་འབྲེལཝ་ད་ སློབ་དཔོན་དང་ སློབ་ཕྲུག་གཉིས་ཆ་གིས་ར་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་གོ་བ་ལེན་ཏེ་ སྤྱིར་བཏང་ རྩ་གཞུང་གི་ཁྱད་རྣམ་ཚུ་ བཀོད་དེ་བྲིས་ཚུགས་རུང་ དགག་པ་རྒྱབ་ནི་ལུ་ ལྟ་ཁག་ཡོད་པའི་ གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཡོད་པའི་ཁར། ཊོལ་མིན་དཔེ་རིས་(Toulmin Model) ཀྱི་ རྩོད་གླེང་ཆ་ཤས་དྲུག་ལས་ བདེན་བཤད་གཅིག་མ་གཏོགས་ གཞན་ཚུ་བཀོད་མ་ཚུགསཔ་སྦེ་ གསལ་སྟོན་བྱུང་ཡི། དེ་བཟུམ་སྦེ་ ཨེ་རིསི་ཊོ་ཊལ་གྱི་ཚིག་དོན་བཤད་ཐངས་གསུམ་ ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚུགས་པར་ དཀའ་ངལ་ཡོདཔ་སྦེ་ཐོན་ཡི། ཨིན་རུང་ ཚིག་སྦྱོར་འབྲེལ་ཚིག་ཚུ་ སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཆ་ལས་༩༠ ལྷག་ཅམ་གྱིས་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ བྲིས་ཚུགས་པའི་ མངོན་གསལ་བྱུང་ཡི། དེ་བཟུམ་སྦེ་ ཁུངས་བཙན་ཐབས་ལམ་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ཚུ་གིས་འབད་རུང་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ གཅིག་མཚུངས་སྦེ་ བྲི་ནིའི་ལམ་སྟོན་དང་ སྒྲིག་བཀོད་གཏན་འཁེལ་མེད་མི་ལས་ བརྟེན་ ལྷབ་སྟོན་ནང་ལུ་ གདོང་ལེན་བྱུང་ཡོད་པའི་ གྲུབ་འབྲས་གསལ་སྟོན་འབད་ཡོདཔ་ཨིན།

ཞིབ་འཚོལ་གྲོས་བསྡུར།

རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ཉིའི་དཀའ་ངལ།

སློབ་རིམ་༡༢ པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ རྫོང་ཁའི་རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་འབྲི་ཐངས་ལུ་ ཐབས་ལམ་སྤེལ་མའི་ཐོག་ལས་ གནས་སྡུད་བསྡུ་ལེན་འབད་དེ་ དབྱེ་དཔྱད་འབདཔ་ད་ སློབ་དཔོན་དང་ སློབ་ཕྲུག་གཉིས་ཆ་ར་གིས་ རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་འདི་ དགག་སྒྲུབ་རྒྱབ་སྟེ་བྲི་དགོ་པའི་ འབྲི་རྩོམ་ཅིག་ཨིན་པའི་ གོ་བ་ལེན་ཚུགས་རུང་ བྲི་ཉི་དང་ སློབ་སྟོན་འབད་ཉིའི་ཐད་ཁར་ དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡི། དེ་ཡང་ རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་འདི་ ཁུངས་གཏུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ རྒྱབ་རྟེན། དེ་ལས་ དགག་པ་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་བཀོད་དེ་ བྲི་དགོཔ་ཨིན་རུང་ ཞིབ་འཚོལ་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ དཀའ་ངལ་གཙོ་བོར་ ཨ་ལུ་ཚུ་གིས་ དཔེ་དེབ་ལྷག་ནི་དཀོནམ་ལས་བརྟེན་ དོན་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ ཁུངས་གཏུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུ་ བཀོད་མི་ཚུགས་པས་ཟེར་ བཤད་ཡོདཔ་མ་ཚད། དབང་ཕྱུག་དང་ ཆ་རོགས་ཚུ་(Wangchuk et al.,) གིས་འབད་ཡོད་པའི་ ཞིབ་འཚོལ་ནང་ལས་ཡང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་ རྫོང་ཁ་ལྷག་ནི་དང་བྲི་ཉིའི་ གོམས་གཤིས་མིན་འདུག་ཟེར་ཐོན་ནུག། དེ་འབདཝ་ལས་ དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་ཐབས་ལུ་ གཙོ་བོར་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་ རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་སློབ་སྟོན་འབདཝ་ད་ དོན་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ རྩོམ་ཡིག་ཚུ་འབག་འོངས་ཏེ་ ལེགས་ཤོམ་སྦྲི་ལྷག་བཙུག་ཞིནམ་ལས་ རྒྱབ་རྟེན་འབད་དེ་ བྲི་བཙུག་པ་ཅིན་ རྫོང་གླིང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ཉིའི་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་གཏང་ཚུགས་ནི་མས། དེ་ཡང་ གོང་ལུ་ཕུན་ཚོགས་(༢༠༡༩) ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་དང་འཁྲིལཝ་ད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ལམ་ལུགས་འདི་ མཐོ་རིམ་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་རིག་རྩལ་ གོང་འཕེལ་གཏང་དགོཔ་སྦྲི་ཐོན་ཡོདཔ་ལས་ སློབ་སྟོན་རྒྱུགས་གཅིག་ འབད་བཞག་ནི་མེན་པར་ ལྷག་རྩལ་དང་ མཐོ་རིམ་གྱི་རིག་རྩལ་ཚུ་ཡང་ གཅིག་ཁར་ཡར་རྒྱས་གཏང་དགོཔ་འདུག།

རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ཚང་དགོ་པའི་ཆ་ཤས།

དེ་ལས་ གནད་དོན་གཞན་མི་གཅིགཔོ་འདི་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ ཚང་དགོ་པའི་ཆ་ཤས་ཚུ་ ཚང་མ་ཚུགས་པའི་ དཀའ་ངལ་འདུག། དེ་ཡང་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ བདེན་བཤད། གནས་སྡུད། རྒྱབ་རྟེན། ཆ་རྐྱེན་དང་ དགག་པ་ཚུ་ ཚངམ་སྦེ་བཙུགས་ཏེ་ བྲི་དགོཔ་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ ད་ལྟོའི་གནས་སྡུད་ལྟར་ན་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ ལྷབ་སྟོན་འབད་བའི་སྐབས་ སློབ་དཔོན་དང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ལུ་ གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་ ལྷབ་སྟོན་འབད་དོ་ཡོད་སྦེ་ བཤདཔ་ཨིནམ་པས། དེ་ལུ་ལྟཔ་ན་ རྩོད་གླེང་གི་ཆ་ཤས་ བདེན་བཤད་དང་ དགག་པ་གཉིས་ལས་ལྷག་པའི་ ཆ་ཤས་གཞན་ཚུ་ ངོ་སྤྲོད་མ་འབད་བར་ ལུས་སོངམ་བཟུམ་འདུག། དཔེར་ན་ བདེན་བཤད་དང་ དགག་པ་གཉིསཔོ་དེ་ཡང་ སློབ་ཕྲུག་༩༥ གི་འབྲི་རྩོམ་ དབྱེ་ཞིབ་འབདཔ་ད་ སློབ་ཕྲུག་༩༠ གིས་ བདེན་བཤད་བཀོད་དེ་ བྲིས་ཚུགས་རུང་ སློབ་ཕྲུག་༡༥ རྐྱངམ་གཅིག་གིས་ དགག་པ་རྒྱབ་སྟེ་ བྲིས་ཚུགས་ནུག། དེའི་དཀའ་ངལ་འདི་ རྩ་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་ དབྱེ་ཚད་གུར་གཞི་བཞག་སྟེ་ དབྱེ་དཔྱད་འབདཔ་ད་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འདི་ དོན་ཚན། སྟེབ་སྦྱོར། འབྲི་བཀོད་ཐེར་ ཡིག་བཟོ་དང་གཙང་སྦྲ་ཚུ་ལུ་བལྟ་སྟེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནུག།(འབྲུག་གི་སློབ་གྲྭའི་ཆོས་རྒྱུགས་དང་བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་སྡེ། ༢༠༡༩) དེ་འབདཔ་ལས་བརྟེན་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འབྲིཔ་ད་ རྩོད་གླེང་གི་གཞི་རྟེན་ཚང་མ་ཚུགས་མི་འདི་ རྩ་གཞུང་ནང་ལུ་ ཆ་ཤས་ཚངམ་སྦྲི་བཀོད་དེ་མེད་པའི་ཁར་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལས་བརྟེན་ ཨིན་བཟུམ་འདུག།

རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ནིའི་ཐབས་རིག།

དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་ཐབས་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ ཚང་དགོ་པའི་ཆ་ཤས་ཚུ་ ནོལ་མེད་དཔེ་རིས་ནང་བཀོད་དེ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ནང་ལུ་ཡང་ རྩོད་པ་རྒྱབ་པའི་སྐབས་ རིགས་པ་གཏང་ཐངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚུ་ མཉམ་སྦྲེལ་འབད་དེ་བྲི་བ་ཅིན་ སྦྱུས་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ བྲི་ཚུགས་ནི་ཨིན་པས།

དེ་བཟུམ་སྦེ་ འབྲི་རྩོམ་ག་ཅི་ར་ཨིན་རུང་ ཆ་ཤས་དང་འཁྲིལ་འབྲི་བའི་སྐབས་ ནང་དོན་བཙུགས་ཐངས་ལུ་ཡང་ རག་ལས་པས། དེ་རྩ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ སློབ་ཕྲུག་༩༥ ལས་ བརྒྱ་ཆ་༩༠ ལྷག་ཙམ་གྱིས་ སེམས་ཚོར། བློ་གཏད། རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ ཚིག་གཞི་རྩ་བཙུགས་ཏེ་ བྲིས་རྩུགས་རུང་ མང་ཆེ་བ་གིས་ བྲིས་མ་རྩུགས་པས། དེ་དང་གཅིག་ཁར་ གནད་དོན་ག་ཅི་ར་བྲི་རུང་ རྫོད་ཚིག་དང་ བརྗོད་མཚམས་ཀྱི་ སྦྱ་ཕྱི་འབྲེལ་བ་རྩ་ ཚུལ་མཐུན་སྦེ་འོང་དགོཔ་ཨིན། དེ་འབདཝ་ལས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ འབྲི་བའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ རྩོད་གླེང་གི་ཆ་ཤས་ ག་ར་ཚང་མའི་ཐོག་ལུ་ ཚིག་སྦྱོར་འབྲེལ་ཚིག་རྩ་ཡང་ དབྱེ་བ་སོ་སོར་སྦེ་ཕྱེས་ཏེ་ རེ་རེ་བཞིན་དུ་ངོ་སྤྲོད་འབད་དེ་ སློབ་སྟོན་འབད་དགོཔ་འདུག། དཔེར་ན་ ༡- ནན་ཏན་འབད་དགོ་པའི་འབྲེལ་ཚིག། ༢- རྫོད་ཚིག་སྦྱ་ཕྱི་འགལ་བའི་འབྲེལ་ཚིག། རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པའི་ འབྲེལ་ཚིག། ཟེར་མི་རྩ་ཨིན། ས་གཞི་དེ་རྩ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ སློབ་ཕྲུག་༩༥ གིས་བྲིས་ ཡོད་པའི་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ནང་ལུ་ སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཆ་ལས་༢༠ ལྷག་ཙམ་གྱིས་ ལེགས་ཤོམ་སྦེ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་བྲིས་རྩུགས་ནུག། དེ་རྩ་ལུ་ལྟཔ་ད་ ཚིག་སྦྱོར་འབྲེལ་ཚིག་རྩ་བཙུགས་ཏེ་ བྲི་ནི་ལུ་དཀའ་ངལ་མིན་འདུག།

དེ་འབདཝ་ལས་ ནུ་ལས་ཕར་ སློབ་ཕྲུག་རྩ་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་སློབ་སྟོན་འབདཔ་ད་ ནང་པའི་གཞུང་ ལུགས་ནང་ལས་ བཤད་སྲོལ་ཡོད་པའི་ རིགས་པ་གཏང་ཐངས། ཞིབ་འཚོལ་དེ་ནང་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ ཀྱི་དབྱེ་ཚད་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ཡོད་མི་ ཏོལ་མིན་གྱི་དཔེ་རིས་ནང་གི་ཆ་ཤས་དྲུག། དེ་ལས་ ཨེ་རིསི་ཊོ་ ཊལ་གྱི་ཚིག་དོན་བཤད་ཐངས་གསུམ་ མཉམ་སྡེབ་འབད་དེ་ སློབ་སྟོན་འབད་བ་ཅིན་ རྩ་གཞུང་གི་ དམིགས་པ་འགྲུབ་ཚུགས་ནི་དང་ སློབ་ཕྲུག་རྩ་གིས་ སྤུས་ཚད་ཅན་གྱི་རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ བྲི་ཚུགས་ནིའི་ འོས་འབབ་མཐོངམ་ཨིན་པས།

གྲོས་འདེབས།

ཞིབ་འཚོལ་གྲུབ་འབྲས་ཀྱིས་ སྟོན་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་ སྤྱིར་བཏང་སློབ་རིམ་༡༢ པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ནིའི་ནང་ལུ་ དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ་ར་ གཞན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཚུ་ དགག་པ་རྒྱབ་ནི་དང་ གནས་སྡུད་བཀོད་ནི་ཚུ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ དགག་པ་རྒྱབ་དང་ལུ་ སྒྲུབ་བྱེད་དང་ གནས་སྡུད་ཚུ་ག་ལྡོད་སྦེ་མེན་པར་ བདེན་དཔྱད་འབད་དེ་བཀོད་དགོཔ་ལས་ དེའི་དོན་ལུ་ ལྷབ་སྟོན་གྱི་ལམ་སྟོན་དང་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ནིའི་ ཐབས་རིག་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ སྦྱོང་བརྡར་མ་ཐོབ་མི་དེ་གིས་ཡང་ སློབ་སྟོན་འབད་ནི་ལུ་ དཀའ་ངལ་བྱིན་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་པས། དེ་འབདཝ་ལས་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ལུ་ སློབ་སྟོན་པ་ཚུ་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ འབྲི་ཐངས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་དང་ སྦྱོང་བརྡར་ཚུ་བྱིན་པ་ཅིན་ ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་ཨིན་པས། དེ་མ་ཚད་ འབྲུག་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་རྒྱུད་ལུ་ མནོ་རིག་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་རིག་རྩལ་དཀོནམ་ལས་ དེ་གིས་ཡང་ བྲི་ནི་ལུ་དཀའ་ངལ་འཐོན་དོ་ཡོདཔ་ལས་ ཤེས་རིག་གི་སྲིད་བྱུས་ནང་ལུ་ ཤེས་ཡོན་སྤྲོད་ནི་རྒྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ ཨ་ལུ་ཚུ་གི་རྒྱུད་ལུ་ མནོ་རིག་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་རིག་རྩལ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་ ཐབས་བྱུས་ཚུ་ཡང་བརྩམ་དགོཔ་འདུག། དེ་བཟུམ་སྦེ་ར་ ཏོལ་མིན་དཔེ་རིས་ནང་ལུ་ རྩོད་གླེང་གི་ཆ་ཤས་དྲུག་བཀོད་ཡོད་མི་ཚུ་ ཆ་ཚང་བཙུགས་ཏེ་བྲི་བ་ཅིན་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འདི་ སྤུས་ཚད་དང་ལྡན་སྦེ་འོང་ནི་མས། ཨིན་རུང་ ད་ལྟོའི་ཞིབ་འཚོལ་ནང་ལུ་ དཔེ་ཚད་ལེན་པའི་སྐབས་ལུ་ སློབ་གྲྭ་ཁག་གསུམ་ལས་ སློབ་དཔོན་༣ དང་ སློབ་ཕྲུག་༩༥ འབདཝ་ལས་ དཔེ་ཚད་ཉུང་སུ་ཅིག་འབད་ནི་དེ་གིས་ མ་འོངས་པ་ནང་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་མི་ཚུ་གིས་ དཔེ་ཚད་ཡར་སེང་འབད་དེ་ འཚོལ་ཞིབ་འབད་ནིའི་འོས་འབབ་མཐོང་མས།

མཇུག་བསྡུ།

ཞིབ་འཚོལ་འདི་ནང་ གཙོ་བོ་ར་ སློབ་རིམ་༡༢ པའི་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ རྫོང་ཁའི་ཐོག་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་ ག་དེ་སྦེ་བྲིས་ཚུགས་པས་ག་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡི། སློབ་ཕྲུག་༩༥ གིས་བྲིས་ཡོད་པའི་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་དབྱེ་ཞིབ་དེ་ཡང་ ཊོལ་མིན་གྱི་རྩོད་གླེང་ཆ་ཤས་དྲུག། ཨེ་རིསི་ཊོ་ཊལ་གྱི་ཚིག་དོན་བཤད་ཐངས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གསུམ། དེ་ལས་ ཚིག་སྦྱོར་འབྲེལ་ཚིག་བཅས་ ཚད་གཞི་༣ ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡི།

དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འདི་ ཆ་ཤས་ཚུ་ཚངམ་སྦེ་ བྲིས་མ་ཚུགས་པར་འདུག། དེ་ཚུ་ ཤེས་ཚུགསཔ་བཟོ་དགོ་པ་ཅིན་ ད་ལྟོའི་སློབ་སྟོན་དང་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཐངས་ལུ་ བར་འཛུལ་འབད་དགོ་པས། དེ་ཡང་ ད་ལྟོའི་ ཞིབ་འཚོལ་གྱིས་ གསལ་སྟོན་འབད་དོ་བཟུམ་སྦེ་ སློབ་ཕྲུག་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ བདེན་བཤད་གཅིག་མ་གཏོགས་ ཆ་ཤས་མང་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ བྲིས་མ་ཚུགས་པར་སྡོད་ནུག། དེ་ཚུ་གི་ནང་ལས་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ དགག་པ་རྒྱབ་ནི་དེ་ལུ་ དཀའ་ངལ་ཆེ་སུ་སྦེ་འདུག། དེ་སྦེ་བྱུང་དགོ་མི་འདི་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ ད་ལྟོའི་རྩ་གཞུང་དང་ སློབ་སྟོན་གྱི་ཐབས་ལམ། དེ་ལས་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ སློབ་གྲྭ་ཁག་ལས་ཕར་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་སློབ་སྟོན་དང་ དབྱེ་ཞིབ་འདི་ འབྲི་རྩོམ་སྦྱིར་བཏང་གི་ཁྱད་ནམ་དང་ སྐད་ཡིག་གི་ལྟོགས་གྲུབ་ལུ་ དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དེ་ སློབ་སྟོན་འབད་སྡོད་མི་འདི་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་གྱི་ ཆ་ཤས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སློབ་སྟོན་དང་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་མ་ཚུགས་པར་ལུས་སོ་ནུག། དེ་འབདཝ་ལས་ རྩ་གཞུང་ནང་ལུ་ རྩོད་གླེང་གི་ཆ་ཤས་ཚུ་ ཚངམ་སྦེ་བཙུགས་ཏེ་ སློབ་སྟོན་གྱི་ལམ་སྟོན་བཟོ་ཞིནམ་ལས་ དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སློབ་སྟོན་དང་ དབྱེ་ཞིབ་ཚུ་འབད་བ་ཅིན་ རྫོང་ཁའི་ཐོག་ལུ་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་བྲི་ནིའི་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་གཏང་ཚུགས་ནི་མས།

མཇུག་ར་ སློབ་རིམ་༡༢ པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོ་གིས་ རྩོད་གླེང་འབྲི་རྩོམ་འབྲི་བའི་སྐབས་ གཞན་གྱི་བསམ་ཚུལ་དགག་པ་རྒྱབ་ནི་དང་ ནོལ་མིན་གྱི་ཆ་ཤས་ཚུ་ ཚང་སྒྲེ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ དཀའ་ངལ་ཡོད་མི་འདི་ སེལ་ཐབས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཤེས་རིག་སྲིད་བྱུས་ནང་ མཐོ་རིམ་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་རིག་རྩལ་ (Critical Thinking) གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་ ཐབས་བྱུས་ཚུ་བརྩམ་དགོཔ་དང་། སློབ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ཡང་ རྩོད་གླེང་གི་ཐབས་རིག་དང་ ཚད་མའི་རིགས་པ་གཏང་ཐངས་ཀྱི་ སྦྱོང་བརྡར་བྱིན་དགོཔ་འདུག། དེ་མ་ཚད་ ད་ལྟོའི་རྩ་གཞུང་ནང་ ཚུད་མ་ཚུགས་པའི་ རྩོད་གླེང་གི་ཆ་ཤས་ཚུ་བཙུགས་ཏེ་ ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་དང་། སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་ རྩོད་གླེང་གི་རིག་རྩལ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ དཔྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཚད་གཞི་ གསརཔ་ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ མ་འོངས་པ་ནང་ དཔེ་ཚད་ (Sample Size) ཡར་སེང་བཏང་སྟེ་ ལག་ལེན་ཞིབ་འཚོལ་ (Action Research) འབད་དགོ་པའི་ གྲོས་འདེབས་བཀོདཔ་ཨིན།

རྒྱབ་རྟེན་དཔེ་དེབ།

ཀརྨ་རྡོ་རྗེ། (༢༠༢༢) *རྩོམ་རིག་ལྷབ་སྦྱང་།* ཀུན་གསལ།

ཀརྨ་ཕུན་ཚོགས། (༡༩༩༧) *ཚད་མ་རིགས་པའི་ཐེམ་སྐས།* སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་།

ངག་དབང་ཕྲུག་རྡོར། (༢༠༠༩) *སྔན་ངག་ལེའུ་བར་པའི་ལམ་སྟོན་བཅུད་བསྡུས།* ཀེ་ཨེམ་གྲི་ལས་སྒོ།

དར་སྒྲོ་ལ། (༢༠༡༠) *རིག་འཕེལ།* རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་སྦྱོང་བརྡར་སྤྱིལ་ཁང་།

རྩ་གཞུང་དང་ཁྲིད་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས། (༢༠༢༠) *སློབ་རིམ་༡༠ པའི་ལྷག་རིག་དང་རྩོམ་རིག།*

རྩ་གཞུང་དང་ཁྲིད་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས། (༢༠༢༣) *སློབ་རིམ་༡༡ པའི་ལྷག་རིག་དང་རྩོམ་རིག།*

རྩ་གཞུང་དང་ཁྲིད་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས། (༢༠༢༡) *སློབ་རིམ་༡༢ པའི་ལྷག་རིག་དང་རྩོམ་རིག།*

རྩ་གཞུང་དང་ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས། (༢༠༢༢) *སློབ་རིམ་༡༠ པའི་སྐད་ཡིག་དང་ཡི་གུའི་སྦྱོར་བ།*

རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས། (༢༠༡༣) *རྫོང་ཁའི་བརྡ་གཞུང་གསར་པ།* སྤྱུན་གཉིས་པར་སྐྲུན་ཁང་།

རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས། (༢༠༢༣) *རྫོང་ཁའི་བརྡ་གཞུང་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།*

ཟླ་བ་འབྲུག་པ། (༢༠༡༧) *ཁྱད་ཆོས་ཚང་དགོས།* Karmakar Printers རྒྱ་གར།

སློབ་གྲྭའི་རྩ་གཞུང་རྩོམ་སྒྲིག་ལྡེ་བ། (༢༠༢༤) *སློབ་རིམ་༨ པའི་སྐད་ཡིག་དང་རྩོམ་རིག།*

Adamson, D. (2023). *Six rules for writing: A reassessment. Blog.* Retrieved from https://www.blogs.hss.ed.ac.uk

Ananda, D. (2023). *An analysis of argumentative essays using the Toulmin model at the second semester of English language education students of UIN Raden Mas Said Surakarta in the academic year 2022/2023.* Retrieved from https://eprints.iain-surakarta.ac.id

Ananda, C. R., Mardiah, R., & Fajaryani, N. (2006). Writing argumentative essays: Jambi EFL students' challenges and strategies.ERIC.

Barbee, M. (2015). *Argumentative Essay Worksheets.*

Creswell, J. W. (2009). *Research design: Qualitative, quantitative, and*

mixed methods approaches (3rd ed.). Sage Publications.

Dang, T. H., Chau, T. H., & Trai, T. Q. (n.d.). *A study on the difficulties in writing argumentative essays of English-majored sophomores at Tay Do University, Vietnam. Tay Do University.* Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/353801470

Dorji, T. (2018). *Enhancing critical thinking skills in Bhutanese students: A pedagogical approach.* Journal of Bhutanese Education, 5 (2), 45-60.

Nippold, M. A., & Ward-Lonergan, J. M. (2010). *Argumentative writing in pre-adolescents:* The role of verbal reasoning. Child Language Teaching and Therapy, 26(3), 238-248.

Nwanna, T., et al. (2006). *Inclusive education* (1st ed.). Chennai Micro Print.

Oktavia, W. (2011). *An analysis of the argumentative writing skills of academically underprepared college students:* Argumentative elements and quality of multilingual learners' writing. Universitas Negeri Padang.

Royal Government of Bhutan. (2009). *The constitution of the kingdom of Bhutan. Kuensel.* Corporation Ltd.

Wangchuk, C., Namgay, K., & Wangchuk, N. (2023). *College Students' attitudes towards reading dzongkha and its implications on Bhutan.* Bhutan Journal of Research & Development, 12 (1), Retrieved from https://doi.org/10.17102/bjrd.rub.12.1.0011

Wangchuk, P. (2019). *Critical thinking in Bhutanese secondary education: An analysis of teaching practices and student outcomes.* Bhutan Educational Research Journal, 8 (2) ,33-48.

White, J., & Billings, M. (2008). *Argument.* Retrieved from https://bullygoodwriting.wordpress.com/assignments/argument/